

BE-A0511_113712_112369_DUT

Inventaris van het archief van de provincie
Antwerpen, Nationale Erkentelijkheid, 1918-
1926

Het Rijksarchief in België
Archives de l'État en Belgique
Das Staatsarchiv in Belgien
State Archives in Belgium

This finding aid is written in Dutch.

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF:.....	3
Raadpleging en gebruik.....	4
Voorwaarden voor de raadpleging.....	4
Voorwaarden voor de reproductie.....	4
Geschiedenis van archiefvormer en archief.....	5
Archiefvormer.....	5
Naam.....	5
Archief.....	5
Verwerving.....	5
Inhoud en structuur.....	6
Inhoud.....	6
Selecties en vernietigingen.....	6
Toekomstige aangroei/aanvullingen.....	6
Ordering.....	6
BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDELEN.....	7
A. Algemeen.....	7
B. Lijsten van personen die in aanmerking komen voor een onderscheiding..	8
C. Aanvragen voor een attest van nationale erkentelijkheid omwille van administratieve en professionele redenen.....	9
D. Inlichtingen over personen die in aanmerking komen voor een onderscheiding en toekennen van onderscheidingen.....	10

Beschrijving van het archief:

Naam archiefblok:
Provincie Antwerpen, Nationale Erkentelijkheid

Periode:
1918-1926

Archiefbloknummer:
BE-A0511.860

Omvang:

- Laatste bestanddeelnummer: 100.00
- Omvang geïndexiseerd: 3.00 m

Archiefbewaarplaats:
Rijksarchief te Antwerpen

Raadpleging en gebruik

VOORWAARDEN VOOR DE RAADPLEGING

De archiefstukken in deze inventaris beschreven zijn vrij raadpleegbaar.

VOORWAARDEN VOOR DE REPRODUCTIE

Voor de reproductie van archiefstukken gelden de voorwaarden en tarieven van toepassing in het Rijksarchief zoals vastgelegd in een Ministerieel Besluit.

Geschiedenis van archiefvormer en archief

ARCHIEFVORMER

NAAM

Archief van de provincie Antwerpen, Nationale Erkentelijkheid, 1918-1926.

ARCHIEF

VERWERVING

Over personen die in aanmerking kwamen voor een onderscheiding voor 'vaderlandslievende daden' of voor 'werken van hulp en menslievendheid' tijdens de Duitse bezetting in de jaren 1914-1918, werd een dossier opgesteld. De aanvragen werden onderzocht door de Provinciale Commissie die ze met advies doorzond naar de Nationale Commissie bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken, waar de dossiers volgens diverse brieven uit begin jaren 1920 ook verder werden bewaard. De provinciegouverneur was voorzitter van de Provinciale Commissie. De commissie werd in 1921 opgeheven. De stukken zijn afkomstig van de 4e afdeling van de provincie Antwerpen. In maart 2008 werd door de archiefdiensten van de provincie Antwerpen een inventaris opgemaakt op basis van losse stukken die op diverse plaatsen in de archiefruimten werden bewaard. In 2013 werd het bestand overgedragen aan het Rijksarchief.

Inhoud en structuur

INHOUD

Dit deelarchief bevond zich in volledige wanorde op diverse plaatsen in het archiefdepot van de provincie Antwerpen. Losse briefwisseling werd dan ook niet verder ontsloten, maar enkel samengevoegd en zuurvrij verpakt in pakken (zie nr. 66-74). Ondanks navraag bij het Algemeen Rijksarchief konden geen andere soortgelijke archieven ontdekt worden. Voor zover kan worden nagegaan betreft het hier in hoofdzaak algemene dossiers en persoonsdossiers die niet volledig waren of die niet tijdig ingediend werden. Het bestand bevat o.a. namenlijsten, dossiers inzake aanvragen voor een attest van nationale erkentelijkheid na de Eerste Wereldoorlog, briefwisseling en inlichtingen over personen die een aanvraag hebben ingediend.

Taal en schrift van de documenten

De stukken zijn hoofdzakelijk in het Nederlands opgesteld, sporadisch treft men documenten in het Frans aan.

SELECTIES EN VERNIETIGINGEN

Volgende stukken werden vernietigd: ontvangstbewijzen van onderscheidingen, uitnodigings-kaarten voor plechtige overhandiging van deze onderscheiding, voorgedrukte standaardbrieven met vraag om inlichtingen aan gemeenten.

TOEKOMSTIGE AANGROEI/AANVULLINGEN

Conform de archiefwet van 24 juni 1955, gewijzigd op 6 mei 2009, dienen de provincies hun statisch archief ouder dan 30 jaar aan het Rijksarchief over te dragen. Aangenomen mag worden dat er nog overdrachten volgen.

ORDENING

Van algemeen naar bijzonder.

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen

- 79**   A. ALGEMEEN
Stukken betreffende de oprichting en verslagen van de vergaderingen van de commissie. 1919-1923. 1 omslag
- 1**   Register van 'vaderlandslievende daden gevolgd van veroordeling'. 1919-1921. 1 deel
- 2**   Register van 'vaderlandslievende daden niet gevolgd van veroordeling'. 1919-1923. 1 deel
- 3**   Register van 'werken van hulp en menslievendheid'. 1919-1923. 1 deel
- 4**   Steekkaarten met de gegevens van personen die voorgedragen worden voor een onderscheiding. z.d.. 1 steekkaartensysteem
- 12**   Afschriften van brieven gezonden aan leden van de commissie betreffende de behandeling van dossiers. 1919-1920. 1 omslag
- 18**   Dossier inzake de voorbereiding van een protestbrief aan de voorzitter van de Nationale Commissie betreffende de werking. 1919-1920. 1 omslag
- 41**   Verslagen betreffende bepaalde gemeenten tijdens de Duitse bezetting. 'De gemeente Mol onder den grooten Oorlog', verslagen. ca. 1919. 3 stukken
- 48**   Verslagen betreffende bepaalde gemeenten tijdens de Duitse bezetting. 'Bouwel in den Wereldoorlog 1914-1919': verslagen en brief. 1919. 3 stukken
- 49**   Verslagen betreffende bepaalde gemeenten tijdens de Duitse bezetting. Gemeente Beerse, verslag. 1919-1921. 3 stukken

---

B. LIJSTEN VAN PERSONEN DIE IN AANMERKING KOMEN VOOR EEN
ONDERSCHEIDING

- 10 Lijsten van personen die een ereteken ontvingen, gerangschikt per type eretekens en redevoering. . 1920. 1 omslag
- 35 Lijsten van politieke gevangenen uit Kapellen en Ekeren. ca. 1919- ca. 1922. 2 stukken
- 91 Staten inzake de opgave van het aantal gesneuvelde krijgslieden in de diverse gemeenten van de provincie. 1920. 1 pak
- 92 Staten inzake de opgave van het aantal ter dood veroordeelden of veroordeelden tot dwangarbeid door de bezetter in de diverse gemeenten van de provincie. 1919. 1 pak
- 93 Lijsten en staten van personen die in aanmerking komen voor een onderscheiding. Lijsten met kandidaten voor een herinneringsmedaille van de oorlog voor de diverse gemeentes in de provincie. 1920. 1 omslag
- 94 Staten met persoonsgegevens van degenen die aan de 'service Moureau', een spionagedienst, hulp hebben verleend. ca. 1919. 1 pak
- 95 Staten met informatie over het aantal weggevoerden door de bezetter in de diverse gemeentes van de provincie. 1922. 1 pak

---

C. AANVRAGEN VOOR EEN ATTEST VAN NATIONALE
ERKENTELIJKHEID OMWILLE VAN ADMINISTRATIEVE EN
PROFESSIONELE REDENEN

96	Dossiers inzake Aelaerts - De Graef. 1919-1926.	1 pak
97	Dossiers inzake Dheedene - Lamon. 1920-1925.	1 pak
98	Dossiers inzake Leysen - Serneels. 1919-1925.	1 pak
99	Dossiers inzake Senten - Van Wesenbeeck. 1920-1925.	1 pak
100	Dossiers inzake Van Looy - Zijs. 1920-1926.	1 pak

D. INLICHTINGEN OVER PERSONEN DIE IN AANMERKING KOMEN
VOOR EEN ONDERSCHIEDING EN TOEKENNEN VAN
ONDERSCHIEDINGEN

- 66 Briefwisseling, lijsten, inlichtingenformulieren, verslagen (1919 juli - 1924 januari). 1919-1924. 1 pak
- 67 Briefwisseling, lijsten, inlichtingenformulieren, verslagen (1919 april - 1920 november). 1919-1920. 1 pak
- 68 Briefwisseling, lijsten, inlichtingenformulieren, verslagen (1919 mei - 1920 juli). 1919-1920. 1 omslag
- 69 Briefwisseling, lijsten, inlichtingenformulieren, verslagen (1921 september - 1924 november). 1921-1924. 1 pak
- 70 Briefwisseling, lijsten, inlichtingenformulieren, verslagen (1919 mei - 1923 juni). 1919-1923. 1 pak
- 71 Briefwisseling, lijsten, inlichtingenformulieren, verslagen (1924 februari - september). 1924. 1 omslag
- 72 Briefwisseling, lijsten, inlichtingenformulieren, verslagen (1919 juni - 1925 maart). 1919-1925. 1 pak
- 73 Briefwisseling, lijsten, inlichtingenformulieren, verslagen (1919 november - 1923 november). 1919-1923. 1 pak
- 74 Briefwisseling, lijsten, inlichtingenformulieren, verslagen (1919 december - 1925 april). 1919-1925. 1 pak
- 5 Dossier inzake het verlenen van een onderscheiding voor werken van hulp en menslievendheid aan diverse hulporganisaties. 1919-1923. 1 pak
- 6 Actes de dévouement et d'humanité accomplis à l'étranger, briefwisseling. 1919-1922. 1 omslag

-
7	Weggevoerden, briefwisseling met gemeentebesturen. 1921-1922.	1 omslag
8	Distinctions françaises, briefwisseling betreffende inlichtingen over personen die hulp hebben verleend aan Franse onderdanen. 1919-1920.	1 omslag
9	Viste de Monsieur le Gouverneur à Monsieur le Ministre de l'Intérieur (26 juillet 1920), dossier inzake Joséphine Vogels uit Turnhout en andere onderwerpen. 1920.	1 omslag
11	Inlichtingenformulieren betreffende personen ingevuld door gemeentebesturen. 1919-1920.	1 omslag
13	Briefwisseling betreffende de toekenning van eretekens. 1920-1921.	1 omslag
14	Briefwisseling betreffende de toekenning van de medaille 'Reine Elisabeth'. 1921-1922.	1 omslag
15	Briefwisseling met de nationale commissie. 1919-1921.	1 omslag
16	Briefwisseling met 'bijzonderen'. 1920-1923.	1 omslag
17	Briefwisseling betreffende aanvragen tot wijziging van toegekende eretekens. 1920-1921.	1 omslag
19	Stukken betreffende 'anti-activisten'. 1919.	1 omslag
20	Persoonlijke briefwisseling. 1920-1922.	1 omslag
21	Inlichtingenformulieren betreffende De Loof en Vanlinden, stadssecretaris en stadsingenieur te Mechelen. 1919.	2 stukken
22	Briefwisseling met advocaten 'die de veroordeelden verdedigd hebben'. 1919.	1 omslag

-
- 23 Affaires en liquidation, briefwisseling en inlichtingenformulieren. 1920-1921. 1 omslag
- 24 Briefwisseling en inlichtingenformulieren betreffende specifieke personen. 1918-1919. 1 omslag
- 25 Divers. Demandes de secours etc., briefwisseling met lokale en nationale overheden en met advocaten. 1920. 1 omslag
- 26 Commission des Annales, briefwisseling betreffende de vraag van de Commission des Annales Patriotiques naar personen die een Engelse onderscheiding ontvingen. 1919. 1 omslag
- 27 Briefwisseling met het ministerie van Binnenlandse Zaken betreffende specifieke personen en personen die meegewerkt hebben aan Britse inlichtingendiensten. 1920-1921. 1 omslag
- 28 Stukken betreffende Auguste De Borger uit Kalmthout, 'passeur'. 1918-1920. 1 omslag
- 29 Ter doodveroordeelden, briefwisseling en notities. 1920. 1 omslag
- 30 Zaken in onderrichting, briefwisseling met nationale overheden betreffende specifieke personen. 1921-1922. 1 omslag
- 31 Ingekomen begeleidende brieven van F. Doms en van P. Moeneclay betreffende lidmaatschap van 'Service Pee', 24 december 1919. 1919. 2 stukken
- 32 Dienst Peeters, briefwisseling met L. Peeters en Adolf Van der Eecken uit Antwerpen. 1919. 1 omslag
- 33 Zaken zonder belang of die kunnen uitgesteld worden, inlichtingenformulieren en bijhorende stukken. 1920. 1 omslag
- 34 Lijst van personeel van de stad Antwerpen voorgedragen voor een onderscheiding en bijhorende briefwisseling. 1920.

-
		1 omslag
36	Opgeëiste werklieden, lijsten per gemeente en bijhorende briefwisseling. 1919.	1 omslag
37	Affaires pour lesquelles des renseignements doivent être demandés, inlichtingenformulieren en briefwisseling. 1920.	1 omslag
38	Inlichtingenformulieren, verklaringen, briefwisseling, afschriften van koninklijke besluiten betreffende onderscheidingen die niet konden worden bezorgd. 1919-1920.	1 omslag
39	In onderzoek, briefwisseling. 1920.	1 omslag
40	Faits défavorables, briefwisseling. 1918-1920.	1 omslag
42	Inlichtingenformulier betreffende Jean-Baptiste Pauli uit Antwerpen, begeleidende brief en foto van de betrokkene en de van kar waarmee hij documenten smokkelde (1920 juli). 1920.	2 stukken, 1 foto
43	Elite, inlichtingenformulieren, rapporten en briefwisseling. 1919.	1 omslag
44	Scaldis, briefwisseling en rapport betreffende clandestiene groep (1920 juli). 1920.	1 omslag
45	Les postiers d'Anvers, rapport en lijsten betreffende clandestiene groep. 1919.	1 omslag
46	Machiels, afschrift van brief aan Machiels uit Essen met vraag om inlichtingen over spionagegroep (1919 december 4). 1919.	1 stuk
47	Rifflart, afschrift van brief aan Rifflart uit Antwerpen met vraag om inlichtingen, inlichtingenformulier en lijsten. 1919.	1 omslag
50	Stukken ontvangen van de gemeente Antwerpen als antwoord op de omzendbrief van 2 mei 1919: lijsten van gefusilleerde en gevangenen burgers en bijhorende stukken. 1919.	1 omslag

-
- 51 Stukken ontvangen van de gemeente Antwerpen als antwoord op de omzendbrief van 2 mei 1919: brieven van 'bijzonderen' betreffende hun verdiensten tijdens de oorlog en bijhorende stukken van de Antwerpse politie. 1919. 1 omslag
- 52 Stukken ontvangen van de gemeente Antwerpen als antwoord op de omzendbrief van 2 mei 1919: begeleidende brief van de studieprefect van het Koninklijk Atheneum bij rapport (1919 augustus 4). 1919. 1 stuk
- 53 Dossier inzake de uitreiking van Britse onderscheidingen. 1920-1922. 1 omslag
- 54 inlichtingenformulieren betreffende magistraten van de rechtbanken van eerste aanleg van Antwerpen en Turnhout die in februari 1918 ontslag hebben genomen. 1919. 1 omslag
- 55 Affaire Ameels, briefwisseling betreffende het toekennen van een onderscheiding aan Hervé Ameels uit Essen. 1922- 1923. 1 omslag
- 56 Briefwisseling betreffende de familie Eyskens uit Gierle (1921 juli-augustus). 1921. 1 omslag
- 57 Briefwisseling betreffende Victor Van Damme uit Antwerpen (1921 juni-september). 1921. 1 omslag
- 58 Briefwisseling betreffende Alex Veraart, pastoor te Essen (1920 juli-september). 1920. 1 omslag
- 59 Briefwisseling betreffende Anatole de Cock de Rameyen, voorzitter van de provincieraad (1921 februari-juli). 1921. 1 omslag
- 60 Briefwisseling betreffende Edgard Castelein, voorzitter van de Kamer van Koophandel van Antwerpen en Jan De Vos, burgemeester van Antwerpen. 1920-1921. 1 omslag
- 61 Ingevulde vragenlijsten betreffende 'weggevoerden', ontvangen van de gemeente Putte (1922 juni 1). 1922.

-
- 1 omslag
- 62 Dossier inzake inwoners van de provincie die door de Duitsers werden gefusilleerd. 1919. 1 omslag
- 63 Ingekomen verslagen van de Antwerpse politie met inlichtingen over opgeëiste werklieden die zijn overleden in ballingschap of na hun terugkeer (1920 september-oktober). 1920. 1 omslag
- 64 Ingekomen brieven van en over diverse personen met inlichtingen over hun verdiensten tijdens de bezetting. 1920- 1921. 1 omslag
- 65 Dossier inzake de personen die tijdens de bezetting voor het Belgische Rode Kruis hebben gewerkt. 1919-1920. 1 omslag
- 75 Dossiers inzake 'Vaderlandslievende daden niet gevolgd van veroordeling': nrs. 1381-1384, 1386, 1390-1396. 1923- 1924. 1 pak
- 76 Dossiers inzake 'Vaderlandslievende daden niet gevolgd van veroordeling': dossier inzake August Kayser uit Antwerpen. 1924. 1 omslag
- 77 Dossiers inzake diverse personen, alfabetisch gerangschikt. 1918-1921. 1 pak
- 78 Dossiers inzake 'Vaderlandslievende daden gevolgd van veroordeling': nr. 1433, 1441-1443, 1446-1447, Buelens, Jossaert-Hoste, Maria Linten, Naelaerts-Van Bergen, Seels, Somers-Bernaerts, Vergauwen. 1919-1924. 1 pak
- 80 Dossiers inzake het verlenen van een onderscheiding voor werken van hulp en menslievendheid: nr. 818 en 819. 1923- 1924. 1 omslag
- 81 Actes de courage et de devouement.Circulaire Ministerielle de 15.12.1919, briefwisseling betreffende inlichtingen over diverse personen. 1919-1920. 1 omslag
- 82 Advocaten. Gevraagde inlichtingen, briefwisseling met vragen om inlichtingen. 1919-1920. 1 omslag

- 83 Service Anglais, stukken met beknopte inlichtingen over diverse personen. 1920. 1 omslag
- 84 Schamele schoeiselsteun, inlichtingenformulieren en brief. 1919. 1 omslag
- 85 Membres de la commission, briefwisseling en stukken met inlichtingen over diverse personen. 1919-1920. 1 omslag
- 86 Advocaten. Ontvangen inlichtingen, briefwisseling. 1919. 1 omslag
- 87 A remettre à Mr Henry', ingekomen brieven. 1919-1920. 1 omslag
- 88 Stukken met inlichtingen betreffende diverse organisaties in Borgerhout. 1919. 1 omslag
- 89 Briefwisseling betreffende het toekennen van eretekens, vnl. 1924. 1919-1924. 1 omslag
- 90 Stukken betreffende de organisatie 'Volontaires civils' en afschriften van KB's betreffende de toekenning van eretekens aan gouverneur, griffier en gedeputeerden (1919 en 1922). 1919-1922. 1 omslag